

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler og
lov om friskoler og private grundskoler m.v.
(Hjemtagelse af elevstøtte og præcisering af tilskudsbetingelser)

§ 1

I lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1172 af 12. august 2022, som ændret ved § 27 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 17 i lov nr. 754 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 6, indsættes som 2. pkt.:

»Forstanderen kan ikke samtidigt varetage den daglige ledelse af mere end en skole.«

2. I § 30, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nye punktummer:

»Ansøgning indgives i en central it-løsning, elevstøtteløsningen, som Børne- og Undervisningsministeriet udvikler og driver, eller til efterskolen.«

3. I § 30, stk. 2, udgår »efter ansøgning til efterskolen«.

4. § 30, stk. 2, nr. 5, affattes således:

»Ved indgivelse af ansøgning skal anvendes digital ID eller elevens personnummer skal oplyses. Endvidere skal der afgives følgende oplysninger:

- a) For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte skal beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. § 33, stk. 1, 1. pkt., skal begge forældre afgive en erklæring om samtykke til indhentning af oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3. Personnummer på forældrene skal oplyses som led i ansøgningen.
- b) For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte skal beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hos hvem eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, og dennes eventuelle samlever, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt., skal både forælderen og samleveren afgive en erklæring om samtykke til indhentning af oplysninger

UDKAST

om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3. Personnummer på den eventuelle samlever skal oplyses som led i ansøgningen.

- c) Hvis der ansøges om nedsættelse af indkomstgrundlaget, jf. stk. 6, nr. 2, skal der gives oplysninger om navn og personnummer på børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget. Oplysningerne afgives af forældrene.
- d) Hvis elevens forældre eller eventuel samlever ikke har mulighed for at anvende den i stk. 1, 2. pkt., nævnte elevstøtteløsning, indhenter efterskolen oplysninger hos ansøger og forældre, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb og gennemfører ansøgningsprocessen. Forældrene og eventuel samlever afgiver en erklæring om samtykke til indhentning af oplysninger, jf. 1. pkt., efter nærmere retningslinjer, der fremgår på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.
- e) For elever, hvor elevstøtteløsningen ikke kan anvendes til at indhente person- og indkomstoplysninger hos Det Centrale Personregister og told- og skatteforvaltningen til beregningen af det ugentlige elevstøttebeløb, jf. stk. 3, indhenter efterskolen disse oplysninger hos elevens forældre eller hos eleven, hvis denne er fyldt 19 år.
- f) I forbindelse med beregning af nyt støttebeløb på baggrund af forhold indtruffet efter kursets begyndelse, jf. § 33, stk. 1, 4. pkt., skal den efterladte forælder eller eventuel samlever, eller den forælder, der efter bevilling af separation eller skilsmisse, fortsat har samme bopæl som eleven, afgive en erklæring om samtykke til indhentning af nye oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen i elevstøtteløsningen.
- g) Hvis den efterladte forælder eller eventuel samlever eller den forælder, der efter bevilling af separation eller skilsmisse, fortsat har samme bopæl som eleven, jf. § 33, stk. 1, 4. pkt., ikke har mulighed for at anvende den i stk. 1, 2. pkt., nævnte elevstøtteløsning, indhenter efterskolen samtykke til, at elevstøtteløsningen kan forespørge på det i litra f nævnte indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen, og der kan beregnes nyt støttebeløb gennem elevstøtteløsningen. Den efterladte forælder eller eventuel samlever eller den forælder, der efter bevilling af separation eller skilsmisse, fortsat har samme bopæl som eleven, afgiver en erklæring om samtykke til indhentning af oplysninger via efterskolen, jf. 1. pkt. Dette sker efter nærmere retningslinjer, der fremgår af Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.«

5. § 30, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Børne- og undervisningsministeren giver meddelelse til skolen, elevens forældre og eventuel samlever om forventet ugentligt støttebeløb.«

UDKAST

6. I § 30 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Børne- og undervisningsministeren sender en støttemeddelelse til skolen, hvoraf det ugentlige støttebeløb for eleven fremgår, og en støttemeddelelse til elevens forældre og eventuel samlever, hvoraf støttebeløbet og grundlaget for beregningen af det ugentlige støttebeløb for eleven og reglerne for skattepligt af elevstøtten fremgår.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

7. To steder i § 30, stk. 4, 3. pkt., der bliver til stk. 5, 3. pkt., ændres »styrelsen« til: »ministeren«.

8. § 30, stk. 5, 4. pkt., ophæves.

§ 2

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1166 af 11. august 2022, som ændret ved § 28 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 20 i lov nr. 754 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 11, stk. 3, 1. pkt., og § 24, stk. 4, 1. pkt., ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-4«.

2. I § 17 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Af bevillingen som nævnt i stk. 2, ydes et særskilt tilskud Deutscher Schul- og Sprachverein für Nordschleswig med det formål at styrke mobiliteten for elever på tyske mindretalsskoler. Deutscher Schul- og Sprachverein für Nordschleswig fordeler tilskuddet til skolerne.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

3. I § 36 d, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »start«: », jf. dog 3. pkt.«.

4. I § 36 d, stk. 2, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Ansøgningsfristen, jf. 2. pkt., gælder ikke for en fri grundskole, der viderefører et allerede godkendt skoletilbud på en småø, jf. stk. 1.«

5. I § 36 d, stk. 4, 1. pkt., ændres »oprette« til: »have«.

UDKAST

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2024, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 2-8, træder i kraft den 1. januar 2025.

Stk. 3. Børne- og undervisningsministeren kan beslutte, at § 1, nr. 2-8, ikke finder anvendelse helt eller delvist, hvis særlige forhold gør det nødvendigt. I givet fald finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 4

§ 1, nr. 2-8, har virkning for ansøgninger om statslig elevstøtte til elever, der påbegynder kursus på skoler fra og med den 1. august 2025. For ansøgninger om statslig elevstøtte for elever på kurser, der påbegyndes før den 1. august 2025, finder de hidtil gældende regler anvendelse.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Børne- og Undervisningsministeriets hjemtagelse af it-opgaver i relation til administration af statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetaling på efterskoler
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Begrænsning af muligheden for, at en person er forstander for flere efterskoler/frie fagskoler på samme tid
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Præcisering af at der ikke gælder nogen ansøgningsfrist for allerede eksisterende skoletilbud på en småø
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Fastsættelse af hjemmel til at yde befordringstilskud til frie grundskoler i stedet for tekstanmærkning på finansloven
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Ved kongelige resolutioner af 3. og 5. oktober 2011 overgik ressortansvaret for SU-området fra daværende Ministeriet for Børn og Undervisning til daværende Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Det er således i dag uddannelses- og forskningsministeren, der har ministeransvaret for lov om statens uddannelsesstøtte (su-loven).

Da ordningen med statslig elevstøtte til efterskoleelever mv. efter lov om efterskoler og frie fagskoler i sin tid blev varetaget af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, der ved ressortomlægningen blev overført til (i dag) Uddannelses- og Forskningsministeriet blev det i ressortaftale af 7. november 2011 mellem de to ministerier fastsat, at bl.a. it-opgaver i relation til statslig elevstøtte til efterskoleelever m.v. fortsat varetages af (i dag) Uddannelses- og Forskningsministeriet på vegne af børne- og undervisningsministeren.

På den baggrund varetager (i dag) Uddannelses- og Forskningsstyrelsen it-opgaver i relation til administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler på vegne af Børne- og Undervisningsministeriet.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har meddelt Børne- og Undervisningsministeriet, at man planlægger at idriftsætte en ny it-systemunderstøttelse af SU-området ved udgangen af 2024, og at it-systemunderstøttelsen af den statslige elevstøtte til elever på efterskoler ikke vil være en del af det nye it-system. Styrelsen for It og Læring, der henhører under Børne- og Undervisningsministeriet, skal som følge heraf forestå udvikling, drift og vedligeholdelse af en ny, central it-systemunderstøttelse af den statslige elevstøtteordning, elevstøtteløsningen, til administration af den statslige elevstøtte til elever på efterskoler. Nærværende lovforslaget vil skabe hjemmel hertil.

Herudover indeholder lovforslaget forslag vedrørende den daglige ledelse af en efterskole eller en fri fagskole, som varetages af en forstander, som tillige har det pædagogiske ansvar.

Det er væsentligt, at der på efterskoler og frie fagskoler er den fornødne ledelseskraft til at løse de opgaver, som forstanderen er tillagt ifølge lovgivningen. En forstander skal være synlig og nærværende. Det forudsættes derfor generelt og særligt for kostskoleformen, at hver skole har sin egen forstander. Den gældende lov muliggør imidlertid ikke en sådan konstruktion.

Det foreslås derfor med lovforslaget, at en forstander ikke samtidigt skal kunne varetage den daglige ledelse af mere end en efterskole eller en fri fagskole.

Endvidere indeholder lovforslaget forslag i relation til ansøgningsfrist for oprettelse af skoletilbud på en småø.

En fri grundskole kan oprette et skoletilbud på en småø som en afdeling af den frie grundskole. Skolens ansøgning om oprettelse af et skoletilbud skal

UDKAST

være modtaget i Børne- og Undervisningsministeriet senest den 15. august året forud for skoleårets start. Børne- og Undervisningsministeriet håndhæver dog ikke den nævnte frist i sådanne særlige tilfælde, hvor et skoletilbud på en småø mister sin hoverskole og derefter søges videreført ved at en anden stedlig fri grundskole ansøger om at videreføre skoletilbuddet som en afdeling af den frie grundskole.

Der foreslås på den baggrund en præcisering af lov om friskoler og private grundskoler m.v., således at det klart kommer til at fremgå af bestemmelsen, at ansøgningsfristen ikke skal gælde i et tilfælde som det beskrevne. Forslaget er af rent teknisk karakter og indebærer ingen realitetsændring af retstilstanden.

Herudover foreslås det, at der i lov om friskoler og private grundskoler m.v. fastsættes en hjemmel til, at der kan ydes tilskud til befordring af elever ved skolerne i stedet for gældende ordning med en anmærkningstekst på finansloven. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer, og det ses således at være af teknisk karakter.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Børne- og Undervisningsministeriets hjemtagelse af it-opgaver i relation til administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 30, stk. 1, 1.-3. pkt., i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1172 af 12. august 2022, at staten yder indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed på efterskoler. Støtten ydes ud fra et indkomstgrundlag, jf. stk. 3. Støtten ydes med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse på kurser af mindst 5 ugers varighed og derover.

Af 30, stk. 2, nr. 5, i lov om efterskoler og frie fagskoler, følger det, at en elev kan efter ansøgning til efterskolen opnå elevstøtte i højst 42 uger i et skoleår, når følgende betingelse er opfyldt:

.....

5) Eleven oplyser ved ansøgningen navn, adresse og dansk personnummer og:

- a) For elever, hvis indkomstbestemt elevstøtte skal beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. § 33, stk. 1, 1. pkt., skal ansøgning om elevstøtte indeholde en erklæring fra forældrene med disses navne, adresse(r) og danske personnumre til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3.
- b) For elever, hvis indkomstbestemt elevstøtte skal beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hos hvem eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, og denne forælders eventuelle samlever, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt., skal ansøgning om elev-

UDKAST

støtte indeholde en erklæring fra forælderen og den eventuelle samlever med navne, adresse og danske personnumre til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3.

c) Hvis der ønskes en nedsættelse af indkomstgrundlaget, jf. stk. 5, nr. 2, skal erklæringen fra forældrene eller bopælsforælderen og dennes eventuelle samlever endvidere oplyse navne på børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget.

Det følger af lovens § 30, stk. 3, at Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen) indhenter efter anmodning fra efterskolen oplysninger om indkomstgrundlaget fra told- og skatteforvaltningen og beregner det ugentlige støttebeløb. Styrelsen kan hos offentlige myndigheder indhente de oplysninger om eleven, denne forældre og bopælsforælderen, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold. Kan told- og skatteforvaltningen ikke opgøre indkomstgrundlaget, fastsætter efterskolen et beregningsgrundlag efter regler fastsat af børne- og undervisningsministeren. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysninger, der skal gives i elektronisk form.

Endvidere fremgår det af lovens § 30, stk. 4, 3. pkt., at børne- og undervisningsministeren kan bestemme, at elevstøtten administreres af styrelsen, og at de enkelte skoler bistår styrelsen i forbindelse med tildeling af støtten.

Der er i kapitel 2 og kapitel 3 i bekendtgørelse om statslig elevstøtte til elever på efterskoler fastsat nærmere regler om styrelsens administration og skolernes bistand hertil med hensyn til bopæl og indkomstgrundlag ved beregning af statslig elevstøtte samt ansøgning om og beregning af statslig elevstøtte.

Det følger af lovens § 30, stk. 5, nr. 2, at på de årlige finanslove fastsættes:

.....

2) Største og mindste indkomstgrundlag, jf. §§ 32 og 33, for elever, forældre og en eventuel samlever til den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt en skala over forholdet mellem indkomstgrundlaget og det indkomstbestemte elevstøttebeløb, herunder det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte. For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. § 33, stk. 1, 1. pkt., fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag

UDKAST

for hvert barn af forældrene bortset fra eleven, hvis barnet ved kursets begyndelse er under 18 år og har bopæl hos forældrene. For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hos hvem eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, og denne forælders eventuelle samlever, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt., fastsættes en nedsættelse af indkomstgrundlaget for hvert barn af forælderen eller den eventuelle samlever bortset fra eleven, hvis barnet ved kursets begyndelse er under 18 år og har bopæl hos forælderen og en eventuel samlever.

Det følger af lovens § 32, stk. 1, at indkomstgrundlaget, jf. § 30, stk. 1, er den personlige indkomst for det andet kalenderår forud for det kalenderår, hvor støtteperioden begynder, med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før de deri nævnte bundfradrag og fradrag for grundbeløb, samt med tillæg af aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 2.

I lovens § 33, stk. 1, er det fastsat, at indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte, jf. § 30, stk. 1, ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Hvis elevens forældre ved kursets begyndelse har forskellig bopæl og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte dog ud fra indkomsten for den af forældrene, hos hvem eleven ved kursets begyndelse har bopæl eller senest har haft bopæl, og denne forælders eventuelle samlever ved kursets begyndelse. Staten yder maksimal elevstøtte til en elev, hvis begge forældre er afgået ved døden, til en elev, der aldrig har haft bopæl hos nogen af sine forældre, og til en elev anbragt uden for hjemmet i henhold til § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service. En elev kan kun ansøge om beregning af et nyt støttebeløb på baggrund af forhold indtruffet efter kursets begyndelse, hvis en forælder eller en forælders eventuelle samlever dør i løbet af støtteperioden, hvis elevens forældre i løbet af støtteperioden får bevilling til separation eller skilsmisse, eller hvis elevens bopælsforælder i løbet af støtteperioden får bevilling til separation eller skilsmisse fra en ægtefælle.

Fra og med den første kursusuge i måneden efter at eleven er fyldt 19 år, beregnes elevstøtten ud fra elevens indkomstgrundlag, jf. lovens § 33, stk. 2.

Efter lovens § 33, stk. 3, kan børne- og undervisningsministeren efter ansøgning godkende, at der i tilfælde af en forælders dødsfald ses bort fra

længstlevende forælders og dennes eventuelle samlevers indkomstgrundlag ved beregning af indkomstbestemt elevstøtte, jf. stk. 1, hvis eleven gennem en meget lang årrække ikke har haft kontakt med den længstlevende forælder.

2.1.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I ressortaftale af 7. november 2011 mellem det daværende Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og Ministeriet for Børn og Undervisning vedrørende de videregående uddannelser og SU-området er det fastsat, at bl.a. it-opgaver i relation til statslig elevstøtte til efterskoleelever m.v. varetages af Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser på vegne af børne- og undervisningsministeren.

På den baggrund varetager Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte og for nuværende Uddannelses- og Forskningsstyrelsen it-opgaver i relation til administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler på vegne af Børne- og Undervisningsministeriet. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har imidlertid meddelt Børne- og Undervisningsministeriet, at man planlægger at idriftsætte en ny it-systemunderstøttelse af SU-området ved udgangen af 2024, og at it-systemunderstøttelsen af den statslige elevstøtte til elever på efterskoler ikke vil være en del af det nye it-system.

Det foreslås, at Styrelsen for It og Læring, der henhører under Børne- Undervisningsministeriet, som følge heraf skal forestå udvikling, drift og vedligeholdelse af en ny, central it-systemunderstøttelse af den statslige elevstøtteordning, elevstøtteløsningen, til administration af den statslige elevstøtte til elever på efterskoler. Lovforslaget skal skabe hjemmel hertil.

Endvidere foreslås det, at ansøgning om elevstøtte skal indgives til en central it-løsning, elevstøtteløsningen, eller til efterskolen. Ansøgningen skal indgives forud for eller i løbet af kurset.

Det foreslås at ved ansøgning om elevstøtte skal der anvendes digital ID eller elevens personnummer skal oplyses. For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte skal beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. § 33, stk.1, 1. pkt., skal begge forældre afgive en erklæring om samtykke til at indhente oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen til brug for ved beregning af det ugentlige støttebeløb.

For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte skal beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hos hvem eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, og dennes eventuelle samlever, jf. § 33, stk. 1, 1. pkt., skal både forælderen og samleveren afgive en erklæring om samtykke til indhentning af oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen.

UDKAST

Hvis der ansøges om nedsættelse af indkomstgrundlaget for hvert barn af forældrene bortset fra eleven, hvis barnet ved kursets begyndelse er under 18 år og bor hos forældrene, foreslås det, at der skal gives oplysninger om navn og personnummer på børn, der kan begrunde indkomstgrundlaget.

Hvis elevens forældre eller eventuel samlever ikke har mulighed for at anvende den foreslåede elevstøtteløsning, foreslås det, at efterskolen indhenter oplysning hos ansøger og forældre, som er nødvendige for at beregne det ugentlige støttebeløb og gennemføre ansøgningsprocessen. Det foreslås, at forældrene og eventuel samlever afgiver en erklæring om samtykke til, at skolen indhenter de nødvendige oplysninger, og de nærmere retningslinjer herom vil fremgå af Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

For elever, hvor elevstøtteløsningen ikke kan anvendes til at indhente person- og indkomstoplysninger hos Det Centrale Personregister og told- og skatteforvaltningen til beregning af det ugentlige støttebeløb, foreslås det, at efterskolen indhenter disse oplysninger hos elevens forældre eller hos eleven, hvis denne er fyldt 19 år.

Hvis der indtræffer forhold efter kursets begyndelse, jf. § 33, stk. 1. 4. pkt., og dermed grundlag for beregne et nyt støttebeløb, foreslås det, at den efterladte forælder eller eventuel samlever, eller den forælder, der efterbevilling af separation eller skilsmisse, fortsat har samme bopæl som eleven, skal afgive en erklæring om samtykke til indhentning af nye oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen i elevstøtteløsningen.

Hvis den efterladte forælder eller eventuel samlever eller den forælder, der efter bevilling af separation eller skilsmisse, fortsat har samme bopæl som eleven, jf. § 33, stk. 1, 4. pkt., og ikke har mulighed for at anvende den foreslåede elevstøtteløsning, foreslås det, at efterskolen indhenter samtykke til, at elevstøtteløsningen kan forespørge på indkomstgrundlaget told- og skatteforvaltningen med henblik på beregning af nyt støttebeløb gennem elevstøtteløsningen. Dette sker efter nærmere retningslinjer, der vil fremgå af Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

Det foreslås, at Børne- og Undervisningsministeriet giver meddelelse til skolen, elevens forældre og eventuel samlever om forventes ugentligt støttebeløb. Endvidere foreslås det, at Børne- og Undervisningsministeriet dels sender en støttemeddelelse til skolen, hvoraf det ugentlige støttebeløb for eleven fremgår, og en støttemeddelelse til elevens forældre og eventuel samlever, hvoraf støttebeløbet og grundlaget for beregningen af det ugentlige støttebeløb for eleven og reglerne for skattepligt af elevstøtten fremgår.

Den foreslåede ændring af § 30, stk. 4, 3. pkt., hvormed 'styrelsen' to steder erstattes med 'ministeren', dvs. børne- og undervisningsministeren, indebærer, at ministeren får adgang til at delegerer administration af den statslige elevstøtte til Styrelsen for It og Læring og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Det er en konsekvens af, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsens nuværende it-systemunderstøttelse af den statslige elevstøtte ikke vil være

en del af styrelsens it-systemunderstøttelse af SU-området, der forventes igangsat pr. 1. januar 2025.

Endelig er den foreslåede ophævelse af § 30, stk. 4, 4. pkt., en konsekvens af den foreslåede ændring i § 1, nr. 6, hvor børne- og undervisningsministeren får tillagt kompetencen i stedet for Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte og adgang til at delegere administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler til Styrelsen for It og Læring og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

For nærmere om de foreslåede ændringer henvises til lovforslagets § 1, nr. 2-8, og bemærkningerne hertil.

2.2. Begrænsning af muligheden for, at en person er forstander for flere efterskoler/frie fagskoler på samme tid

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 7, stk. 6, i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1172 af 12. august 2022, at den daglige ledelse varetages af en forstander, som tillige har det pædagogiske ansvar. Der er ikke bestemmelser i efterskoleloven, der forhindrer, at en forstander kan være forstander på mere end én efterskole.

2.2.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den daglige ledelse af en efterskole eller en fri fagskole varetages af en forstander, som tillige har det pædagogiske ansvar.

Det er væsentligt, at der på efterskoler og frie fagskoler er den fornødne ledelseskraft til at løse de opgaver, som forstanderen er tillagt ifølge lovgivningen. En forstander skal være synlig og nærværende. Det forudsættes derfor generelt og særligt for kostskoleformen, at hver skole har sin egen forstander. Den gældende lov muliggør imidlertid ikke en sådan konstruktion.

Det foreslås derfor, at en forstander ikke samtidigt kan varetage den daglige ledelse af mere end en efterskole eller en fri fagskole. Muligheden for at være forstander for flere sådanne skoler på samme tid tænkes fremover begrænset til situationer, hvor der under hensyn til ganske særlige situationer, fx behovet for at afværge lukningen af en skole med speciel stor betydning for et lokalsamfund, er grundlag for give en dispensation.

Den overordnede ledelse af skolen vil fortsat blive varetaget af en bestyrelse, der er ansvarlig over for børne- og undervisningsministeren. Bestyrelsen er tillige ansvarlig over for skolekreds eller repræsentantskab.

For nærmere om den foreslåede ændring henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.3. Præcisering af at der ikke gælder nogen ansøgningsfrist for allerede eksisterende skoletilbud på en småø

2.3.1. Gældende ret

Det følger af § 36 d, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1166 af 11. august 2022, at børne- og undervisningsministeren kan godkende, at en fri grundskole, der modtager statstilskud efter denne lov og ikke ligger på en småø, jf. § 36 c, uanset bestemmelsen i § 5, stk. 6, 1. pkt., kan oprette et skoletilbud på en af de i § 36 c nævnte småøer som en afdeling af den frie grundskole. For et skoletilbud oprettet efter 1. pkt. på en småø gælder klassetrinskrav i § 2, stk. 1 og 2, og elevtalskrav i § 19, stk. 1, ikke.

Endvidere følger det af lovens § 36 d, stk. 2, at en fri grundskoles beslutning om at oprette et skoletilbud efter stk. 1 skal være truffet i overensstemmelse med skolens procedure for vedtægtsændring og indarbejdes i vedtægten, når oprettelsen er godkendt. Skolens ansøgning om oprettelse af et skoletilbud skal være modtaget af Børne- og Undervisningsministeriet senest den 15. august året forud for skoleårets start. Der indbetales ikke depositum efter § 8, stk. 2, 2. pkt., for oprettelse af et skoletilbud efter stk. 1.

Efter § 36 d, stk. 3, nr. 1-3, er det en betingelse for godkendelse efter stk. 1, at den frie grundskole, der ønsker at oprette en afdeling på en småø, ligger i den samme kommune som småøen, at der ikke er en folkeskole eller en fri grundskole, der opfylder betingelserne for at oppebære statstilskud, på småøen, og at kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori småøen er beliggende, tilslutter sig oprettelsen af skoletilbuddet.

Endelig følger det af § 36 d, stk. 4, at en fri grundskole højst kan oprette skoletilbud på to småøer. Der kan højst oprettes ét skoletilbud som en afdeling af en fri grundskole pr. småø. Skoletilbuddet efter stk. 1 kan ikke oprettes som en kostafdeling.

2.3.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af lovens § 36 d, stk. 2, at skolens ansøgning om oprettelse af et skoletilbud på en småø skal være modtaget i Børne- og Undervisningsministeriet senest den 15. august året forud for skoleårets start.

Efter lovens § 36 d, stk. 3, er det en betingelse for godkendelse af et skoletilbud på en småø, at den frie grundskole (hovedskolen) ligger i den samme kommune som småøen, at der ikke er en folkeskole eller en fri grundskole, der opfylder betingelserne for at oppebære statstilskud på en småø og at kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori småøen er beliggende, tilslutter sig oprettelsen af skoletilbuddet.

Den gældende ansøgningsfrist senest den 15. august året forud for skoleårets start har til formål at sikre hensynet til den stedlige kommunes beslutninger om folkeskoletilbud og –struktur.

I forbindelse med gennemførelse af lovændring ved lov nr. 76 af 27. januar 2016 om bedre rammer for skoletilbud på 27 småøer, og dermed frie grundskolers mulighed for at oprette et skoletilbud på en småø som en afdeling af skolen, indgik der ikke i de lovgivningsmæssige overvejelser m.v. overvejelser om behandling af enkeltstående tilfælde, hvor et allerede etableret skoletilbud på en småø søges videreført af en anden fri grundskole, herunder ansøgningsfrist for godkendelse af skoletilbuddet.

Fristen anses derfor ikke at gælde i det tilfælde, hvor et allerede etableret skoletilbud på en småø søges overtaget af en anden fri grundskole med henblik på at fortsætte skoletilbuddet og sikre de berørte børn en fortsat uforstyrret skolegang på småøen, hvor de har deres bopæl.

Med den foreslåede ændring af lovens § 36 d, stk. 2, 3. pkt., gøres det klart, at ansøgningsfristen den 15. august året forud for skoleårets start ikke gælder i det tilfælde, hvor et allerede godkendt skoletilbud på en småø søges videreført af en anden fri grundskole med henblik på at fortsætte skoletilbuddet dér.

Den frie grundskole, der ønsker at videreføre et allerede godkendt skoletilbud på en småø, vil fortsat skulle ansøge Børne- og Undervisningsministeriet om godkendelse efter de gældende regler herom i lovens kapitel 8 b.

2.4. Fastsættelse af hjemmel til at der kan ydes befordringstilskud til frie grundskoler i stedet for tekstanmærkning på finansloven

2.4.1. Gældende ret

Af bevillingen på § 20.22.02.40 på finansloven ydes et særskilt tilskud på 2,7 mio. kr. til nedbringelse af befordringsudgifter med det formål at styrke mobiliteten for elever på tyske mindretalsskoler. Bevillingen til de tyske mindretalsskoler administreres af Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig.

Ved tekstanmærkning 144 ad § 20.22.02.40 bemyndiges børne- og undervisningsministeren til at fastsætte regler om regnskabsaflæggelse, rapportering og revision i forbindelse med modtagelse af tilskud, der udbetales i henhold til nævnte finanslovskonto, efter hvilke der medmindre tilskuddene er omfattet af andre regler om regnskabsaflæggelse. Bemyndigelsen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 536 af 17. maj 2023 om tilskud til friskoler og private grundskoler m.v.

2.4.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I overensstemmelse med almindelig lovgivningspraksis og Finansministeriets budgetvejledning bør ændring af eksisterende lovgivning ved tekstanmærkning kun finde sted, hvis ændringen er tidsbegrænset, eller ændring af lovgivningen ikke kan afventes. På denne baggrund foreslås det, at tekstanmærkning nr. 144 ad § 20.22.02.40 indarbejdes i lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Statens generelle tilskud til nedbringelse af befordringsudgifter for elever i frie grundskoler blev ophævet ved lov nr. 1425 af 21. december 2005. Lovændringen var en opfølgning på forslag til finanslov for 2006, idet kommunerne ikke var forpligtede til at give befordringstilskud til elever, der vælger en anden folkeskole end distriktsskolen. På den baggrund blev der foreslået en harmonisering af principperne for borgernes egenbetaling ved brug af frit skolevalg.

Der blev dog på de årlige finanslove bibeholdt en anmærkningstekst om en befordringspulje til nedbringelse af befordringsudgifter for elever i frie grundskoler. Af bevillingen ydes et særskilt tilskud på [2, 8 mio. kr.], der er målrettet tyske mindretalsskoler med det formål at styrke mobiliteten for elever på skolerne. Deutscher Schul- og Sprachverein für Nordschleswig varetager administrationen af det særskilte tilskud.

Fordelingssekretariatet for friskoler og private grundskoler, jf. § lovens 11, stk. 3, varetager fordelingen af den resterende del af befordringspuljen.

Med den foreslåede ændring fastsættes der hjemmel i lov om friskoler og private grundskoler m.v. til, at der kan ydes befordringstilskud til nedsættelse af befordringsudgifter for elever i frie grundskoler, herunder elever i tyske mindretalsskoler. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til den gældende anmærkningstekst på de årlige finanslove. Forslaget vil bidrage til en mere enkelt regulering af tilskud til befordring til elever på frie grundskoler.

For nærmere om den foreslåede ændring henvises til lovforslagets § 2, nr. 1-2.

3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Behandling af personoplysninger er i almindelighed reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk (elektronisk) databehandling, og for anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Med lovforslaget hjemtager Børne- og Undervisningsministeriet systemunderstøttelsen i relation til administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler, som Uddannelse- og Forskningsministeriet hidtil har varetaget for Børne- og Undervisningsministeriet. Styrelsen for It og Læring, som hører under Børne- og Undervisningsministeriet, skal som følge heraf udvikle og drive en ny central it-systemunderstøttet elevstøtteløsning til administration af den statslige elevstøtte til elever på efterskoler. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, som ligeledes hører under Børne- og Undervisningsministeriet, vil efter hjemtagelsen af systemunderstøttelsen som udgangspunkt træffe afgørelse om elevstøtte, beregne og udbetale elevstøtte til efterskolerne, sende støtte meddelelser, påse at efterskolerne har adgang til de nødvendige elevstøtteoplysninger fra elevstøtteløsningen til brug for den enkelte efterskoles beregning af elevbetaling og opgørelse af elevaktivitet samt varetage vejlednings, support og tilsynsfunktion over for efterskolerne for så vidt angår elevstøtteløsningen.

UDKAST

Den behandling af personoplysninger, som Børne- og Undervisningsministeriet vil skulle foretage i medfør af den foreslåede § 30 stk. 1-4, vil skulle ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Efter § 30, stk. 1, 1. pkt. i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1172 af 12. august 2022, yder staten indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på efterskoler. Det er Børne- og Undervisningsministeriet, der yder indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på efterskoler, og i forlængelse heraf børne- og undervisningsministeren, der har ressortansvaret for lov om efterskoler og frie fagskoler.

I henhold til den foreslåede § 30, stk. 1, 2. pkt., indgives ansøgning om elevstøtte til en central it-løsning, elevstøtteløsningen, som Børne- og Undervisningsministeriet udvikler og driver, eller til efterskolen. Efterskolen anmoder om, at der ansøges via den it-understøttede elevstøtteløsning. Alternativt kan efterskolen ansøge om elevstøtte på vegne af eleven i elevstøtteløsningen efter indhentning af de nødvendige oplysninger fra husstanden. Efterskolen står således i disse tilfælde for at sikre, at der sker afgivelse af oplysninger om elevstøtte eller at foranstalte at de relevante personer afgiver oplysninger, som af efterskolen indlægges i elevstøtteløsningen og danne grundlag for en automatiseret afgørelse i form af indplacering i et indkomstinterval med tilhørende ugentligt støttebeløb.

Det følger af § 30, stk. 2, i lov om efterskoler og frie fagskoler, at en elev kan opnå elevstøtte i højst 42 uger i et skoleår, når en række nærmere betingelser er opfyldt.

I medfør af den foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, skal der ved ansøgning om elevstøtte anvendes digital ID eller oplyses elevens personnummer.

Ansøgning om elevstøtte i elevstøtteløsningen

Ansøgning om elevstøtte skal som udgangspunkt indlægges af elevens forældre og eventuel samlever ved brug af digital ID eller oplysning om elevens personnummer i den centrale it-løsning, elevstøtteløsningen, som Styrelsen for It og Læring driver.

For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte skal beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. lovens § 33, stk. 1, 1. pkt., følger

UDKAST

det af den foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, litra a, at der ved ansøgning om elevstøtte ligeledes skal afgives en erklæring fra begge forældre om samtykke til indhentning af oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3.

For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte skal beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hos hvem eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, og denne forælders eventuelle samlever, jf. lovens § 33, stk. 1, 2. pkt., følger det af den foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, litra b, at der ved ansøgning om elevstøtte ligeledes skal afgives en erklæring fra både forælderen og samleveren om samtykke til indhentning af oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3. Personnummer på den eventuelle samlever skal endvidere oplyses som led i ansøgningen.

I tilfælde af at der ansøges om nedsættelse af indkomstgrundlaget, jf. lovens § 30, stk. 6, nr. 2, følger det af den foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, litra c, at forældrene skal oplyse navn og personnummer på børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget.

Ansøgning om elevstøtte ved efterskolen

Hvis elevens forældre eller eventuel samlever ikke har mulighed for at anvende den centrale it-løsning, elevstøtteløsningen, er det muligt at ansøge om elevstøtte ved efterskolen.

Det følger af den foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, litra d, at efterskolen i sådanne tilfælde indhenter oplysninger hos ansøger og forældre, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb og gennemfører ansøgningsprocessen. Forældrene og eventuel samlever afgiver en erklæring om samtykke til indhentning af oplysningerne efter nærmere retningslinjer, der fremgår på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

Efterskolen behandler desuden ansøgninger om indkomstbestemt elevstøtte i de tilfælde, hvor en række oplysninger ikke kan indhentes automatisk via den centrale elevstøtteløsning.

Det følger af den foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, litra e, at for elever, hvor elevstøtteløsningen ikke kan anvendes til at indhente person- og indkomstoplysninger hos Det Centrale Personregister og told- og skatteforvaltningen

UDKAST

til beregningen af det ugentlige elevstøttebeløb, jf. lovens § 30, stk. 3, indhenter efterskolen disse oplysninger hos elevens forældre eller hos eleven, hvis denne er fyldt 19 år.

Ansøgning om beregning af nyt elevstøttebeløb

En elev kan kun ansøge om beregning af et nyt støttebeløb på baggrund af forhold indtruffet efter kurssets begyndelse, hvis der er tale om, at en forælder eller en forælders eventuelle samlever dør i løbet af støtteperioden, hvis elevens forældre i løbet af støtteperioden får bevilling til separation eller skilsmisse, eller hvis elevens bopælsforælder i løbet af støtteperioden får bevilling til separation eller skilsmisse fra en ægtefælle, jf. § 33, stk. 1, 4. pkt. i lov om i lov efterskoler og frie fagskoler.

I forbindelse med beregning af nyt støttebeløb på baggrund af forhold indtruffet efter kurssets begyndelse, jf. lovens § 33, stk. 1, 4. pkt., skal den efterladte forælder eller eventuel samlever, eller den forælder, der efter bevilling af separation eller skilsmisse, fortsat har samme bopæl som eleven, efter den foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, litra f, afgive en erklæring om samtykke til indhentning af nye oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen i elevstøtteløsningen.

Hvis den efterladte forælder eller eventuel samlever eller den forælder, der efter bevilling af separation eller skilsmisse, fortsat har samme bopæl som eleven, ikke har mulighed for at anvende den i stk. 1, 2. pkt., nævnte elevstøtteløsning, indhenter efterskolen efter den foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, litra g, samtykke til, at elevstøtteløsningen kan forespørge på det i litra f nævnte indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen, og der kan beregnes nyt støttebeløb gennem elevstøtteløsningen. Den efterladte forælder eller eventuel samlever eller den forælder, der efter bevilling af separation eller skilsmisse, fortsat har samme bopæl som eleven, afgiver en erklæring om samtykke til indhentning af oplysninger via efterskolen, jf. 1. pkt. Dette sker efter nærmere retningslinjer, der fremgår af Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

Støttemeddelelse

Det følger af den foreslåede § 30, stk. 3, 1. pkt., at børne- og undervisningsministeren giver meddelelse til elevens forældre og eventuel samlever om det forventede ugentlige støttebeløb.

UDKAST

Endvidere følger det af den foreslåede § 30, stk. 4, at børne- og undervisningsministeren sender en støttemeddelelse til skolen, hvoraf det ugentlige støttebeløb for eleven fremgår, og en støttemeddelelse til elevens forældre og eventuel samlever, hvoraf støttebeløbet og grundlaget for beregningen af det ugentlige støttebeløb for eleven og reglerne for skattepligt af elevstøtten fremgår.

Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Der vil med den foreslåede § 30 stk. 1-4, blive videregivet oplysninger fra enten hustanden eller efterskolen til Børne- og Undervisningsministeriet, der er nødvendige for, at ministeriet kan behandle elevens ansøgning om elevstøtte og herved træffe afgørelse om og yde indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på efterskoler.

Der er tale om en videregivelse i databeskyttelsesretlig forstand, da det er hustanden eller efterskolen, der i forbindelse med ansøgning om elevstøtte skal indlægge oplysninger i elevstøtteløsningen, og som derfor er dataansvarlige for den behandling af personoplysninger, der sker frem til, indlæggelsen i løsningen har fundet sted.

Børne- og Undervisningsministeriet er dataansvarlig for den behandling af personoplysninger, der sker i elevstøtteløsningen i forbindelse med administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler, jf. den foreslåede ordning i § 30, stk. 1-4, således ministeriet kan træffe afgørelse om og yde indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på efterskoler. Der vil blive behandlet oplysninger, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb.

Der vil med den foreslåede § 30, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4, blive videregivet oplysninger fra Børne- og Undervisningsministeriet til henholdsvis elevens forældre og eventuel samlever og til efterskolen i forbindelse med, at ministeriet sender meddelelse om det forventede ugentlige støttebeløb til elevens forældre og eventuel samlever og støttemeddelelsen til både efterskolen og elevens forældre og eventuel samlever. Der er ligeledes i dette tilfælde tale om en videregivelse i databeskyttelsesretlig forstand.

Navne, personnumre og indkomstoplysninger på elevens forældre og bopælsforælders eventuelle samlever samt navne og personnumre på børn under 18 år, der berettiger til nedsættelse af indkomstgrundlaget, vil ikke fremgå på støttemeddelelsen til efterskolen.

UDKAST

Data i elevstøtteløsningen, som er nødvendig for efterskolernes opgaver i henhold til lovens § 30, stk. 5, 1. pkt., stilles til rådighed for efterskolerne i elevstøtteløsningen. Efterskolerne er selv ansvarlige, herunder dataansvarlige, for den behandling af personoplysninger, der sker i forbindelse med, at efterskolerne beregner elevens egenbetaling.

Personoplysninger i elevstøtteløsningen vil i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra b, blive indsamlet til de udtrykkeligt angivne og legitime formål og vil ikke blive viderebehandlet på en måde, der er uforenelig med disse formål. Oplysningerne i elevstøtteløsningen vil af Børne- og Undervisningsministeriet også kunne blive behandlet til andre formål, der ligger inden for børne- og undervisningsministeriets ressort, hvilket vurderes at være foreneligt med formålet om at yde statslig elevstøtte til elever på efterskoler, hvortil oplysningerne behandles i løsningen. Oplysninger, der indlægges i elevstøtteløsningen, vil eksempelvis kunne viderebehandles til brug for statistiske opgaver i ministeriets datavarehus eller til brug for administrative og statistiske opgaver i ministeriets stamregister over alle enheder i Danmark, der udbyder undervisning (institutionsregisteret).

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, må almindelige, ikke-følsomme personoplysninger behandles, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller udførelse af en opgave, som hører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

I elevstøtteløsningen, jf. den foreslåede § 30, stk. 1-4, vil der kunne blive behandlet personoplysninger på individniveau om eleven, begge elevens forældre eller den ene forælder, som eleven ved kursets begyndelse har bopæl hos, forælderen samlever samt oplysninger om forældres øvrige børn under 18 år, som har bopæl hos forældrene og/eller oplysninger om forælders og ægtefælles/samlevers øvrige børn under 18 år med bopæl hos forælderen og samleveren. Der vil være tale om oplysninger om navn, personnummer, adresse, bopælskommune, statsborgerskab, civilstatus, antal skoleår, klassetrin, skolens navn, offentlig støtte, indkomstforhold, dato for eventuel separations- eller skilsmissebevilling. Herudover kan der for efterskolernes vedkommende være tale om behandling af oplysninger i form af dokumentation for flygtninge med flygtningestatus, dokumentation fra offentlig myndighed for indkomstforhold enten på Færøerne eller Grønland eller i udlandet samt dokumentation for tilknytningen til Danmark.

UDKAST

I elevstøtteløsningen vil der blive behandlet almindelige, ikke-følsomme personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6 samt oplysninger om personnummer omfattet af databeskyttelseslovens § 11. Det er således ikke hensigten, at Børne- og Undervisningsministeriet i forbindelse med administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler skal behandle følsomme personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9.

For så vidt angår behandlingen af almindelige, ikke-følsomme personoplysninger som følge af de foreslåede ordninger i lovforslaget, vurderes det, at Børne- og Undervisningsministeriet vil kunne behandle oplysningerne inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, litra e. De behandlede oplysninger vil indgå i Børne- og Undervisningsministeriets administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler. Formålet med behandlingen af personoplysninger i elevstøtteløsningen vil være at yde indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på efterskoler, som ministeriet er pålagt ved lov om efterskoler og frie fagskoler. Efterskolen eller hustanden skal efter det foreslåede videregive oplysninger i elevstøtteløsningen til brug for Børne- og Undervisningsministeriets opfyldelse af ministeriets opgavevaretagelse med elevstøtte, ligesom ministeriet kan indhente oplysninger hos offentlige myndigheder, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb.

Offentlige myndigheder kan i henhold til databeskyttelseslovens § 11 behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation eller som journalnummer. Formålet med at indsamle oplysninger om personnumre er at sikre, at de indsamlede oplysninger bl.a. kan kobles sammen med oplysninger fra Det Centrale Personregister.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er der mulighed for at indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af databeskyttelsesforordningens bestemmelser om behandling bl.a. med henblik på overholdelse af forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, om behandling af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som hører under offentlige myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Med den foreslåede § 30, stk. 1-4, indføres der specifikke bestemmelser for behandling af personoplysninger i forbindelse med elevstøtteordningen, der er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Det vurderes, at disse nationale regler ligger inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen,

UDKAST

idet der med hjemmel i artikel 6, stk. 1, litra e, fastsættes proportionale regler med specifikke krav til behandlingen af oplysninger i elevstøtteløsningen, foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling i overensstemmelse med forordningens artikel 6, stk. 2, jf. nærmere nedenfor, samt at der er tale om en nødvendig behandling for udførelsen af en opgave, som hører under offentlig myndighedsudøvelse. Vurderingen har taget udgangspunkt i en række kriterier til brug for udarbejdelsen af nye nationale særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger, som fremgår af betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning, del I – bind 1, afsnit 3.4.4.2., side 166 ff.

Børne- og Undervisningsministeriet vil som dataansvarlig, i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1-3, og 14, stk. 1-4, skulle opfylde sin oplysningspligt over for de registrerede, både hvor der indsamles personoplysninger hos den registrerede, og hvor personoplysningerne indsamles hos andre end den registrerede.

Oplysningspligten over for de registrerede i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 13, hvor personoplysninger er indsamlet hos den registrerede selv, vil kunne iagttages ved, at Børne- og Undervisningsministeriet tager aktive skridt til at give oplysningerne til den registrerede i selve den centrale elevstøtteløsning, og at ministeriet kan dokumentere, at dette er sket.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra c, at oplysningspligten i de tilfælde, hvor personoplysninger ikke er indsamlet hos den registrerede, kan anses for tilstrækkeligt iagttaget, såfremt indsamling eller videregivelse udtrykkelig er fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser. Det er ministeriets vurdering, at reglen i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra c, er anvendelig for så vidt angår den foreslåede § 30, stk. 1-4., og at der i denne forbindelse fastsættes passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser, jf. nærmere nedenfor. Vurderingen baserer sig på, at behandlingen af personoplysninger udtrykkelig er fastsat i loven, herunder bl.a. efterskolens eller hustandens videregivelse af oplysninger til Børne- og Undervisningsministeriet i forbindelse med ansøgning om elevstøtte samt formålet med denne videregivelse.

Børne- og Undervisningsministeriet er ansvarlig for, at principperne for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk.

UDKAST

1, litra a - f, er overholdt i elevstøtteløsningen og skal kunne påvise dette, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 2. Dette indebærer blandt andet, at ministeriet som dataansvarlig vil skulle sikre, at de personoplysninger, der indlægges i ordningen, behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede samt er korrekte og om nødvendigt ajourførte, og at der tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra a og d.

Herudover indebærer det, at ministeriet vil skulle sikre dataminimering og opbevaringsbegrænsning ved, at personoplysninger, der indlægges i elevstøtteløsningen skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles, samt udelukkende opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c og e. Ministeriet vil desuden skulle sikre, at personoplysningerne behandles på en måde, der sikrer tilstrækkelig sikkerhed for de pågældende personoplysninger, herunder beskyttelse mod uautoriseret eller ulovlig behandling og mod hændeligt tab, tilintetgørelse eller beskadigelse, under anvendelse af passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra f.

I forlængelse af ovenstående skal den dataansvarlige træffe og gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til de risici, der er ved den dataansvarliges behandling af personoplysninger, herunder bl.a. at sikre vedvarende integritet, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 32, stk. 1, litra b.

Børne- og Undervisningsministeriet vil opsætte procedurer og systemunderstøttelse for elevstøtteløsningen for at sikre, at principperne i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra a- f, overholdes. Ministeriet vil herudover løbende foretage konkrete risikovurderinger af systemet og sikre, at de fornødne foranstaltninger implementeres, bl.a. med henblik på at sikre databeskyttelse gennem design og gennem standardindstillinger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 25.

Der føres i elevstøtteløsningen ved forespørgsel til Det Centrale Personregister og told- og skatteforvaltningen kontrol med, at grundlaget for støtte-

beregningen er korrekt. Det betyder også, at der ikke kan beregnes elevstøtte, hvis der ikke er tilstrækkelige oplysninger i registrene. I de tilfælde, hvor efterskolen ansøger på vegne af forældre, værger eller myndigheder, fører efterskolen kontrol med, at oplysningerne er korrekte.

I elevstøtteløsningen udstilles på baggrund af forældrenes og evt. samlevers ansøgning alene støttebeløb over for efterskolen, mens grundlaget for afgørelsen udstilles over for forældre og evt. samlever. Oplysningerne opbevares af hensyn til grundlaget for evt. genberegning i 3 år efter skoleårets afslutning.

De nævnte procedurer vil desuden være med til at sikre, at der sker lovlig og rimelig behandling i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2, og at de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5 iagttages, herunder at oplysningerne er korrekte og om nødvendigt ajourførte, at behandlingen begrænses, så det kun er nødvendige personoplysninger, der behandles til formålet, og at de udelukkende opbevares for en begrænset periode.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at den beskrevne behandling af personoplysninger kan ske inden for rammerne af databeskyttelseslovgivningen.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Ændringerne af efterskoleloven vedr. hjemtagelse af administration af elevstøtte er for forbundet med statslige merudgifter på 3,9 mio. kr. i 2023 (2024-pl), 7,8 mio. kr. i 2024, 3,0 mio. kr. i 2025 og 2,9 mio. kr. varigt fra 2026 og frem.

Ændring af friskoleloven vedr. ansøgningsfrist for et eksisterende skoletilbud på småøer, og fastsættelse af hjemmel i friskoleloven til befordringstilskuddet til frie grundskoler på § 20.22.02.40 på finansloven for 2024, som ydes med hjemmel i tekstanmærkning 144 til hovedkonto § 20.22.02, har ingen økonomiske konsekvenser for staten, kommunerne og regionerne.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget indebærer ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indebærer, at ansøgning om elevstøtte indgives til en central it-løsning, elevstøtteløsningen, eller til efterskolen. Der skal anvendes digital ID eller elevens personnummer skal oplyses.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), BUPL – Lederforeningen, Børnerådet, Børns Vilkår, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lærerforening, Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier, Danmarks Vejlederforening, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Friskoleforening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Revisorer - FSR, Danske Skoleelever, Danske Underviserorganisationers Samråd, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Efterskoleforeningen, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Forbundet af Offentligt Ansatte (FOA), Foreningen af Katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Frie Skolers Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Klagenævnet for Specialundervisning, Kostskoler.dk, Landssamråd for PPR-chefer, Lærernes Centralorganisation, Plejefamiliernes Landsforening, Red Barnet, Rigsrevisionen, Rådet for Børns Læring, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Samrådet for Specialskoleledere, Skole og Forældre, Skolelederforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, Studievalg Danmark, Uddannelsesforbundet og UU Danmark.

UDKAST

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Lovforslaget vurderes at føre til merudgifter for staten. Samlet forventes der merudgifter på 3,9 mio. kr. i 2023 (2024-pl), 7,8 mio. kr. i 2024, 3,0 mio. kr. i 2025 og 2,9 mio. kr. varigt fra 2026 og frem.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ansøgning om elevstøtte indgives til en central it-løsning, elevstøtteløsningen, eller til efterskolen. Der skal anvendes digital ID eller elevens personnummer skal oplyses.	
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten		

UDKAST

Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	<table><tr><td data-bbox="456 181 798 633">Ja</td><td data-bbox="798 181 1420 633">Nej</td></tr><tr><td></td><td data-bbox="798 181 1420 633">X</td></tr></table>	Ja	Nej		X
Ja	Nej				
	X				

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 7, stk. 1, 1. pkt., i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1172 af 12. august 2022, at den overordnede ledelse af skolen varetages af en bestyrelse, der er ansvarlig over for børne- og undervisningsministeren.

Den daglige ledelse varetages af en forstander, som tillige har det pædagogiske ansvar, jf. lovens § 7, stk. 6.

Det er væsentligt, at der på efterskoler og frie fagskoler er den fornødne ledelseskraft til at løse de opgaver, som forstanderen er tillagt ifølge lovgivningen. En forstander skal være synlig og nærværende. Det forudsættes derfor generelt og særligt for kostskoleformen, at hver skole har sin egen forstander. Den gældende lov muliggør imidlertid ikke en sådan konstruktion.

Det bemærkes, at en stilling som forstander overenskomstmæssigt er klassificeret som en stilling uden højeste tjenestetid.

Det foreslås, at der i § 7, stk. 6, som nyt 2. punktum indsættes, at forstanderen ikke samtidigt kan varetage den daglige ledelse af mere end en skole.

Det foreslåede § 7, stk. 6, 2. pkt., vil indebære, at det kun er muligt at være forstander for én efterskole eller fri fagskole ad gangen. Muligheden for at fungere som forstander for flere skoler samtidigt tænkes fremover begrænset til situationer, hvor der under hensyn til ganske særlige omstændigheder, fx behovet for at afværge lukning af en skole med specielt stor betydning for et lokalsamfund, er behov for at give en midlertidig dispensation. Det vil fortsat være bestyrelserne for de berørte skoler, der har ansvaret for en ansvarlig og tilfredsstillende ledelse af skolerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 30, stk. 2, i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1172 af 12. august 2022 kan en elev efter ansøgning til efterskolen opnå elevstøtte i højst 42 uger i et skoleår, når en række nærmere fastsatte betingelser er opfyldt, jf. stk. 2, nr. 1-5.

Elevstøtten søges i elevstøtteløsningen eller af efterskolen gennem elevstøtteløsningen. I elevstøtteløsningen stilles de relevante oplysninger til rådighed for beregning af støttebeløb, når forældre eller elever over 19 år logger på med digital ID, eller hvor efterskolen oplyser dette i elevstøtteløsningen på baggrund af forældrenes oplysninger eller elevens, hvis denne er fyldt 19

UDKAST

år. Hvis elevstøtteløsningen ikke kan anvendes af forældrene eller af eleven, ansøger efterskolen i elevstøtteløsningen på elevens vegne på baggrund af oplysninger afgivet af forældrene eller af en forælder og dennes eventuelle samlever. I elevstøtteløsningen stilles oplysninger til rådighed for beregning af den ugentlige elevstøtte for eleven og elevens forældre med hensyn til navne, adresser og danske personnumre på husstandens medlemmer og eventuelle samlever og navne samt danske personnumre på hjemmeboende søskende under 18 år, der berettiger til nedsættelse af indkomstgrundlaget. Alternativt kan dette oplyses af forældrene over for efterskolen, som kan søge gennem elevstøtteløsningen.

Det er fortsat husstandens indkomst, der ligger til grund for støtteberegningen på baggrund af ansøgningen.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås lovens § 30, stk. 1, ændret, så det fremgår, at ansøgning om elevstøtte indgives til en central elevstøtteløsning, som Børne- og Undervisningsministeriet udvikler og driver, eller til efterskolen. Endvidere foreslås det, at ansøgningen skal indgives forud for eller i løbet af kurset.

I ressortaftale af 7. november 2011 mellem det daværende Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og Ministeriet for Børn og Undervisning vedrørende de videregående uddannelser og SU-området er det fastsat, at bl.a. it-opgaver i relation til statslig elevstøtte til efterskoleelever m.v. varetages af Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser på vegne af børne- og undervisningsministeren.

På den baggrund varetager Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte og for nuværende Uddannelses- og Forskningsstyrelsen it-opgaver i relation til administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler på vegne af Børne- og Undervisningsministeriet. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har meddelt Børne- og Undervisningsministeriet, at man planlægger at idriftsætte en ny it-systemunderstøttelse af SU-området ved udgangen af 2024, og at it-systemunderstøttelsen af den statslige elevstøtte til elever på efterskoler ikke vil være en del af det nye it-system. Styrelsen for It og Læring, der henhører under Børne- og Undervisningsministeriet, skal som følge heraf forestå udvikling, drift og vedligeholdelse af en ny, central it-systemunderstøttelse af den statslige elevstøtteordning, elevstøtteløsningen, til administration af den statslige elevstøtte til elever på efterskoler.

Den foreslåede ændring af § 30, stk. 1, indebærer, at en elevs ansøgning om elevstøtte skal indgives til denne elevstøtteløsning af elevens forældre eller af efterskolen.

Eleven, hvis denne er fyldt 19 år, elevens forældrene eller elevens bopælsforælder og eventuelle samlever kan få adgang til elevstøtteløsningen ved brug af sit digitale ID. Alternativt kan skolen ansøge på vegne af eleven via elevstøtteløsningen efter indhentning af nødvendige oplysninger fra forældrene/husstanden.

UDKAST

Ansøgningen om elevstøtte skal indgives forud for eller i løbet af kurset. Efterskolerne skal fortsat have hjemmel til at kunne varetage sagsbehandling af ansøgninger om indkomstbestemt elevstøtte i de tilfælde, hvor husstandens indkomst ikke kan indhentes automatisk via den foreslåede elevstøtteløsning fx ved forældres udenlandske indkomst el. lign. Det samme gør sig gældende, hvis eleven eller dennes forældre, bopælsforælder og eventuelle samlever af forskellige årsager ikke ønsker at bruge elevstøtteløsningen eller har brug for efterskolens assistance til at ansøge om elevstøtte. Elevstøtten søges i givet fald ved at oplyse husstandens cpr-numre og evt. indkomstforhold over for efterskolen efter retningslinjer, der er udarbejdet af Børne- og Undervisningsministeriet, og som udleveres af skolen og oplyses på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring i lovens § 32, stk. 2, hvormed 'ansøgning til efterskolen' udgår, er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, hvori det foreslås, at 'ansøgning indgives til en elevstøtteløsning, som Børne- og Undervisningsministeriet udvikler og driver, eller til efterskolen'.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. X i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af lovens § 30, stk. 2, nr. 5, at bl.a. følgende betingelser skal være opfyldt for at en elev kan opnå elevstøtte:

....

5) Eleven oplyser ved ansøgningen navn, adresse og dansk personnummer og:

- a) For elever, hvis indkomstbestemt elevstøtte skal beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. § 33, stk. 1, 1. pkt., skal ansøgning om elevstøtte indeholde en erklæring fra forældrene med disses navne, adresse(r) og danske personnumre til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3.
- b) For elever, hvis indkomstbestemt elevstøtte skal beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hos hvem eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, og denne forælders eventuelle samlever, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt., skal ansøgning om elevstøtte indeholde en erklæring fra forælderen og den eventuelle samlever med navne, adresse og danske personnumre til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3.
- c) Hvis der ønskes en nedsættelse af indkomstgrundlaget, jf. stk. 5, nr. 2, skal erklæringen fra forældrene eller bopælsforælderen og dennes

UDKAST

eventuelle samlever endvidere oplyse navne på børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget.

Den foreslåede ændring af § 30, stk. 2, 1. pkt., indebærer, at ved indgivelse af ansøgning om elevstøtte skal elevens personnummer oplyses ved brug af digital ID eller til efterskolen, som anvender elevstøtteløsningen, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Hvis ansøgningen indgives til elevstøtteløsningen af eleven og vedkommende er fyldt 19 år, skal eleven oplyse personnummer i elevstøtteløsningen eller over for efterskolen. Hvis elevens forældre eller elevens bopælsforælder og eventuelle samlever ansøger, skal de oplyse elevens personnummer.

Der foreslås med § 30, stk. 2, litra a-f, en nærmere fastsat procedure for afgivelse af visse oplysninger i forbindelse med ansøgning og beregning af indkomstbestemt elevstøtte, og hvor indkomstgrundlag fra forældre, bopælsforælder og eventuel samlever, efterladte forælder eller bopælsforælder ved separation eller skilsmisse lægges til grund ved beregningen af det ugentlige støttebeløb.

Elevstøtteløsningen sender ved digital underretning til forældre, evt. samlevende og elever meddelelse om deres indgivelse af ansøgning om elevstøtte og proceduren herfor, herunder afgivelse af erklæring om samtykke til indhentning af oplysninger om indkomstgrundlag hos told og skatteforvaltningen.

Efter lovens § 33, stk. 1, 1. pkt., beregnes den indkomstbestemte elevstøtte ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år.

Det foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, litra a vil indebære, at for elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte skal beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. lovens § 33, stk. 1, 1. pkt., skal begge forældre afgive en erklæring om samtykke til elevstøtteløsningen om indhentning af oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. lovens § 33, stk. 3.

Det fremgår af lovens § 33, stk. 1, 2. pkt., at hvis elevens forældre ved kursets begyndelse har forskellig bopæl og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte dog ud fra indkomsten for den af forældrene, hos hvem eleven ved kursets begyndelse har bopæl eller senest har haft bopæl, og denne forælders eventuelle samlever ved kursets begyndelse.

Det foreslås med § 30, stk. 2, nr. 5, litra b, at for elever, hvis indkomstbestemt elevstøtte skal beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hos hvem eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, og dennes eventuelle samlever, jf. lovens § 33, stk. 1, 2. pkt., skal forælderen afgive en erklæring om samtykke til elevstøtteløsningen om indhentning af

UDKAST

oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos Skatteforvaltningen til brug ved beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. lovens § 30, stk. 3, 1. pkt. Endvidere afgiver eller bekræfter forælderen oplysning om personnummer på den eventuelle samlever. Til den eventuelle samlever sendes ved digital henvendelse anmodning om afgivelse af en erklæring om samtykke til elevstøtteordningen om indhentning af oplysninger om pågældendes indkomstgrundlag hos told- og skatteforvaltningen til brug for beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. lovens § 30, stk. 3, 1. pkt.

Det fremgår af lovens § 30, stk. 5, nr. 2, at for elever, hvis indkomstbestemte elevstøttebeløb beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hvert barn af forældrene bortset fra eleven, hvis barnet ved kurset begyndelse er under 18 år og har bopæl hos forældrene. For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af forældrerens, hos hvem eleven har bopæl eller senest har haft bopæl og dennes eventuelle samlever, fastsættes en nedsættelse af indkomstgrundlaget for hvert barn af forælderen eller den eventuelle samlever bortset fra eleven, hvis barnet ved kursets begyndelse er under 18 år og har bopæl hos forælderen og en eventuel samlever.

Det foreslåede § 30, stk. 2, nr. 5, *litra c* indebærer, at hvis der ønskes en nedsættelse af indkomstgrundlaget, jf. lovens § 33, stk. 5, nr. 2, skal forældrene eller bopælsforælderen endvidere oplyse eller bekræftenavne og danske personnumre på børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget. Bopælsforælders eventuelle samlevers skal tilsvarende med angivelse af navne og danske personnumre, oplyse de børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget.

Med § 30, stk. 2, nr. 5, *litra d*, foreslås det, at hvis elevens forældre eller eventuel samlever ikke har mulighed for eller ønsker at logge på den it-understøttede elevstøtteløsning, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og afgive de under *litra a-c* opregnede oplysninger foretager skolen ansøgningen i elevstøtteløsningen på vegne af elev, forældre eller eventuel samlever, hvorved oplysningerne hentes hos Det Centrale Personregister og told- og skatteforvaltningen til beregning af det ugentlige elevstøttebeløb.

Forældrene og eventuel samlever afgiver en erklæring om samtykke til indhentning af person- og indkomstoplysninger efter anvisninger, der findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Skolen indhenter forældrenes egen opgørelse af udenlandsk indkomstgrundlag efter retningslinjer fastsat af Børne- og Undervisningsministeriet. Forældrene opgør indkomstgrundlaget og afgiver oplysningerne på tro og love og dokumentation herfor til Børne- og Undervisningsministeriet. Efterskolerne kan hjælpe forældrene med at opgøre indkomsten.

Det følger af § 6, stk. 3, i bekendtgørelse om statslig elevstøtte til elever på efterskoler, at for elever, hvor Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte ikke kan indhente person- eller indkomstoplysninger hos Det Centrale Personre-

UDKAST

gister og skattemyndighederne til beregning af det ugentlige elevstøttebeløb, indhenter skolen disse oplysninger hos elevens forældre eller eleven, hvis denne er fyldt 19 år.

Det drejer sig typisk om forældre med bopæl i udlandet, eller elever, der er fyldt 19 år, som har haft bopæl i udlandet inden kurset påbegyndes.

Med § 30, stk. 2, nr. 5, *litra e*, foreslås det, at for elever, hvor Styrelsen for It og Læring ikke kan indhente person- og indkomstoplysninger hos Det Centrale Personregister og told- og skatteforvaltningen til beregningen af det ugentlige støttebeløb, jf. § 30, stk. 3, indhenter skolen disse oplysninger hos elevens forældre, eventuel samlever eller eleven, hvis denne er fyldt 19 år. Forældrene og eventuel samlever afgiver en erklæring om samtykke til indhentning af person- og indkomstoplysninger efter anvisninger, der findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Skolen lægger person- og indkomstoplysningerne til grund for fremsendelse af ansøgning i elevstøtteløsningen.

Det følger af lovens § 33, stk. 1, 4. pkt., at en elev kun kan ansøge om beregning af et nyt støttebeløb på baggrund af forhold indtruffet efter kursets begyndelse, hvis en forælder eller en forælders eventuelle samlever dør i løbet af støtteperioden, hvis elevens forældre i løbet af støtteperioden får bevilling til separation eller skilsmisse, eller hvis elevens bopælsforælder i løbet af støtteperioden får bevilling til separation eller skilsmisse fra en ægtefælle.

Med § 30, stk. 2, nr. 5, *litra f*, foreslås det, at elevstøtteløsningen, på baggrund af nye oplysninger om ændringer i støttegrundlag fra Det Centrale Personregister vedrørende hændelserne, jf. § 33, stk. 1, 4. pkt., kan oplyse om ændringer ved digital henvendelse til forældre, evt. samlever og evt. elever. På den baggrund kan der ansøges om beregning af et nyt støttebeløb i elevstøtteløsningen, når en af de nævnte betingelser i § 33, stk. 1, 4. pkt. er opfyldt. Den efterladte forælder, eventuel samlever eller elevens bopælsforælder eller anden kontaktperson efter bevilling af separation eller skilsmisse får besked herom ved digital henvendelse og afgiver en samtykkeerklæring om indhentning af nye oplysninger om dennes indkomstgrundlag til brug for beregning af et nyt støttebeløb.

Med § 30, stk. 2, nr. 5, *litra g*, foreslås det, at hvis den efterladte forælder, eventuel samlever eller bopælsforælderen efter bevilling af separation eller skilsmisse ikke har mulighed for at anvende elevstøtteløsningen igangsætter efterskolen gennem elevstøtteløsningen indhentning af indkomstoplysninger hos Skatteforvaltningen til beregning af det nye støttebeløb. Den efterladte forælder, eventuel samlever eller bopælsforælder efter bevilling af separation eller skilsmisse afgiver over for efterskolen en erklæring om samtykke til elevstøtteløsningens fornyede indhentning af indkomstgrundlaget efter anvisninger, der er udarbejdet af børne- og undervisningsministeren.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

UDKAST

Det følger af § 7, stk. 1, i bekendtgørelse om statslig elevstøtte til elever på efterskoler, at Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte sender skolen en støttemeddelelse enten i papirform eller elektronisk, hvoraf forudsætningerne for styrelsens beregning af det ugentlige støttebeløb for eleven fremgår. Skolen videresender støttemeddelelsen til eleven og underretter samtidig eleven om reglerne for skattepligt af elevstøtten.

Den foreslåede affattelse af lovens § 30, stk. 3, 1. pkt., indebærer, at børne- og undervisningsministeren sender en meddelelse ved digital henvendelse eller pr. brev om det forventede ugentlige støttebeløb til elever over 19 år, elevens forældre, bopælsforælder og eventuelle samlever. Der er tale om en foreløbig advisering inden skolestart.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af § 7, stk. 1, i bekendtgørelse om statslig elevstøtte til elever på efterskoler, at Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte sender skolen en støttemeddelelse enten i papirform eller elektronisk form, hvoraf forudsætningerne for styrelsens beregning af det ugentlige støttebeløb for eleven fremgår. Skolen videresender støttemeddelelsen til eleven og underretter samtidig eleven om reglerne for skattepligt af elevstøtten.

Den foreslåede affattelse af nyt *stk. 4* i lovens § 30 indebærer, at børne- og undervisningsministeren sender en støttemeddelelse til skolen, hvoraf det ugentlige støttebeløb for eleven fremgår. Navne, personnumre og indkomst-oplysninger på elevens forældre og bopælsforælders eventuelle samlever samt navne og personnumre på børn under 18 år, der berettiger til nedsættelse af indkomstgrundlaget, fremgår ikke på støttemeddelelsen til efterskolen.

Børne- og undervisningsministeren sender ved digital henvendelse eller pr. brev til elever over 19 år, elevens forældre og bopælsforælders eventuelle samlever en støttemeddelelse, hvoraf grundlaget for beregningen af det ugentlige støttebeløb og reglerne for skattepligt fremgår.

Som konsekvens af den foreslåede affattelse af nyt *stk. 4* bliver *stk. 4-5* herefter *stk. 5-6*.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Efter § 30, stk. 4, 3. pkt., i lov om efterskoler og frie fagskoler, kan børne- og undervisningsministeren bestemme, at elevstøtten administreres af styrelsen, og at de enkelte skoler bistår styrelsen i forbindelse med tildeling af støtten.

Med den foreslåede ændring af § 30, *stk. 4, 3. pkt.*, erstattes 'styrelsen' to steder med 'ministeren', således at (dvs. børne- og undervisningsministeren

UDKAST

får adgang til at delegere administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler til Styrelsen for It og Læring og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsens nuværende it-systemunderstøttelse af den statslige elevstøtte til elever på efterskoler ikke vil være en del af styrelsens nye it-systemunderstøttelse af SU-området, der forventes at blive igangsat pr. 1. januar 2025, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Efter § 30, stk. 4, 4. pkt., i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbeholdning nr. 1172 af 12. august 2002, kan afgørelser, der træffes af styrelsen, ikke indbringes for børne- og undervisningsministeren, jf. § 50.

Den foreslåede ophævelse af § 30, stk. 4, 4. pkt., er en konsekvens af den foreslåede ændring i § 1, nr. 6, hvor børne- og undervisningsministeren får tillagt kompetencen i stedet for Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte og adgang til at delegere administration af statslig elevstøtte til elever på efterskoler til Styrelsen for It og Læring og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede fastsættelse af hjemmel i lov om friskoler og private grundskoler m.v. til, at der kan ydes befordringstilskud til nedsættelse af befordringsudgifter for elever i frie grundskoler, herunder elever i tyske mindretalsskoler. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkninger hertil.

Til nr. 2

Statens generelle tilskud til nedbringelse af befordringsudgifter for elever i frie grundskoler blev ophævet ved lov nr. 1425 af 21. december 2005. Lovændringen var en opfølgning på forslag til finanslov for 2006, idet kommunerne ikke var forpligtede til at give befordringstilskud til elever, der vælger

UDKAST

en anden folkeskole end distriktsskolen. På den baggrund blev der foreslået en harmonisering af principperne for borgernes egenbetaling ved brug af frit skolevalg.

Der blev dog på de årlige finanslove bibeholdt en anmærkningstekst om en befordringspulje til nedbringelse af befordringsudgifter for elever i frie grundskoler. Af bevillingen ydes et særskilt tilskud på [2, 8 mio. kr.], der er målrettet tyske mindretalsskoler med det formål at styrke mobiliteten for elever på skolerne. Deutscher Schul- og Sprachverein für Nordschleswig varetager administrationen af det særskilte tilskud.

Fordelingssekretariatet for friskoler og private grundskoler, jf. § lovens 11, stk. 3, varetager fordelingen af den resterende del af befordringspuljen.

Med den foreslåede ændring fastsættes der hjemmel i lov om friskoler og private grundskoler m.v. til, at der kan ydes befordringstilskud til nedsættelse af befordringsudgifter for elever i frie grundskoler, herunder elever i tyske mindretalsskoler. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til den gældende anmærkningstekst på de årlige finanslove. Forslaget vil bidrage til en mere enkel regulering af befordringstilskud til elever på frie grundskoler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede ændring i § 36, stk. 2, 3, pkt. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 4

Efter § 36 d, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., kan en fri grundskole oprette et skoletilbud på en småø som en afdeling af skolen.

Det følger af lovens § 36 d, stk. 2, at skolens ansøgning om oprettelse af et skoletilbud på en småø skal være modtaget i Børne- og Undervisningsministeriet senest den 15. august året forud for skoleårets start.

Efter lovens § 36 d, stk. 3, er det en betingelse for godkendelse af et skoletilbud på en småø, at den frie grundskole (hovedskolen) ligger i den samme kommune som småøen, at der ikke er en folkeskole eller en fri grundskole, der opfylder betingelserne for at oppebære statstilskud på en småø, og at

UDKAST

kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori småøen er beliggende, tilslutter sig oprettelsen af skoletilbuddet.

Den gældende ansøgningsfrist senest den 15. august året forud for skoleårets start har til formål at sikre hensynet til den stedlige kommunes beslutninger om folkeskoletilbud og –struktur.

I forbindelse med gennemførelsen af lovændringen om frie grundskolers mulighed for at oprette et skoletilbud på en småø som en afdeling af skolen indgik der ikke i de lovgivningsmæssige overvejelser m.v. overvejelser om behandling af enkeltstående tilfælde, hvor et allerede etableret skoletilbud på en småø søges videreført af en anden fri grundskole, herunder ansøgningsfrist for godkendelse af skoletilbuddet.

Fristen anses derfor ikke at gælde i det tilfælde, hvor et allerede etableret skoletilbud på en småø søges overtaget af en anden fri grundskole med henblik på at fortsætte skoletilbuddet og sikre de berørte børn en fortsat uforstyrret skolegang på småøen, hvor de har deres bopæl.

Med den foreslåede ændring af lovens § 36 d, stk. 2, 3. pkt., gøres det klart, at ansøgningsfristen den 15. august året forud for skoleårets start ikke gælder i det tilfælde, hvor et allerede godkendt skoletilbud på en småø søges videreført af en anden fri grundskole med henblik på at fortsætte skoletilbuddet dér.

Den frie grundskole, der ønsker at videreføre et allerede godkendt skoletilbud på en småø, vil fortsat skulle ansøge Børne- og Undervisningsministeriet om godkendelse efter de gældende regler herom i lovens kapitel 8 b.

3. pkt. bliver herefter 4. pkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter lovens § 36, stk. 4, 1. pkt., kan en fri grundskole højst oprette skoletilbud på to småøer.

Den foreslåede ændring af § 36, stk. 4, 1. pkt., hvor 'oprette' ændres til 'have', er en konsekvens af forslaget § 2, nr. 4. Når en fri grundskole godkendes til at videreføre et allerede godkendt skoletilbud på en småø ses det ikke som oprettelse af et skoletilbud.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

UDKAST

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2024, jf. dog *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2*, at de foreslåede bestemmelser om statslig elevstøtte i § 1, nr. 2-8, først træder i kraft den 1. januar 2025.

Det foreslås i *stk. 3*, at børne- og undervisningsministeren kan beslutte, at § 1, nr. 2-8, ikke finder anvendelse helt eller delvist, hvis særlige forhold gør det nødvendigt. Denne hjemmel vil finde anvendelse i det særlige tilfælde, at udviklingen af den it-understøttede elevstøtteordning bliver forsinket.

Da hverken efterskoleloven eller friskoleloven gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, vil loven ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Til § 4

Det foreslås i *1. pkt.*, at § 1, nr. 2-8, skal have virkning for ansøgninger om statslig elevstøtte til elever, der påbegynder kursus på skoler fra og med den 1. august 2025.

Det foreslås endvidere i *2. pkt.*, at det for så vidt angår ansøgninger om statslig elevstøtte for elever på kurser, der påbegyndes før den 1. august 2025, skal være de hidtil gældende regler, der finder anvendelse.